

РЕШЕНИЕ

№ 622

гр. София, 07.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 15 състав,
в публично заседание на 17.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **10011** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Р. И. И. от [населено място], действаща чрез пълномощник адв. С. А., срещу решение № 2153-21-228 от 17.09.2024г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е оставено в сила разпореждане № [ЕГН]/60 от 06.08.2024г. на Длъжностно лице в дирекция „Пенсии“ в ТП на НОИ - С.-град. С посоченото разпореждане е отказано отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 69, ал. 2 и чл. 69б, ал. 1 от Кодекса на социално осигуряване и чл. 18, ал. 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Жалбоподателката прави оплакване, че решението е незаконосъобразно поради нарушение на материалния закон, нарушение на изискването за форма – поради неизлагане на фактически основания за издаване на акта и липса на мотиви, както и поради неспазване на принципа за съразмерност и целта на закона. По подробно мотивирани съображения моли съдът да постанови решение, с което да отмени решението на Директора на ТП на НОИ и да върне делото като преписка на

административния орган за ново разглеждане по същество, като даде указания по тълкуването и прилагането на закона. Претендират се направените по делото разноси.

Ответникът по жалбата – директорът на ТП на НОИ – С.-град, чрез процесуален представител оспорва основателността на жалбата по подробно изложени съображения и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

След преценка на събраните по делото доказателства, Административен съд – София-град, трето отделение, петнадесети състав, приема от фактическа страна за установено следното:

Административното производство е започнало по заявление вх. № 2113-21- 4285 от 27.06.2024г., подадено от жалбоподателя Р. И. И., с искане да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание 69б от КСО.

С разпореждане № [ЕГН]/60 от 06.08.2024г. длъжностното лице в дирекция „Пенсии“ при ТП на НОИ – С.-град е отказало да отпусне лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на Р. И. И., като е приело, че не са изпълнени предпоставките за възникване на правото на пенсия нито по чл. 69, ал. 2, нито по чл. 69б, ал. 1 от Кодекса на социално осигуряване.

На база представените документи и тяхната оценка, длъжностно лице в дирекция „Пенсии“ е приело от фактическа страна, че заявителката има следния осигурителен стаж:

- I категория: 25 години 02 месеца и 07 дни, като държавен служител по ЗМВР офицер/сержант към Министерството на вътрешните работи (МВР)

- III категория – 02 години, 09 месеца и 00 дни

След преобразуването на стажа в трета категория е прието, че към 26.04.2024г. И. има осигурителен стаж трета категория 44 години 08 месеца и 21 дни, при възраст 50 години, 10 месеца и 24 дни, респ. сборът от осигурителния ѝ стаж и възраст е 94 точки.

От правна страна е прието, че заявителката не попада в персоналния обхват на нормата на чл. 69б, ал.1 от КСО, тъй като никога не е осъществявала труд от първа категория, а е полагала труд от трета категория, който при пенсиониране само се

зачита като такъв от първа, а приложението на чл. 69, ал. 2 е изключено, тъй като към момента на подаване на заявлението не е имала навършени 52 години.

Разпореждането е обжалвано по реда на чл. 117, ал.1, т.2 от КСО пред ръководителя на ТП на НОИ – С.-град. След подробно обсъждане на материалноправните предпоставки на постановения отказ да се отпусне пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 69, ал. 2 и чл. 69б, ал.1 от КСО, директорът на ТП на НОИ с решение № 2153-21-228 от 17.09.2024г. е отхвърлил жалбата срещу разпореждане № [ЕГН]/60 от 06.08.2024г., издадено от длъжностното лице в дирекция „Пенсии” при ТП на НОИ – С.-град.

По отношение на положения труд от жалбоподателката, от административната преписка, събраните по делото писмени доказателства и заключението на вещото лице, по делото се установява следното:

Жалбоподателката е полагала труд за периоди и на длъжности както следва:

Извън системата на МВР:

- От 01.12.1991г. до 01.06.1993г. – сервитьор
- От 01.04.1996г. до 01.10.1996г. – сервитьор
- От 01.10.1996г. до 01.04.1997г. – диспечер на такси

За времето от 01.01.1998г. до 30.04.1998г. е самоосигуряващо се лице.

В периодите от 23.03.1999г. до 14.05.2024г. жалбоподателката е работила на различни длъжности като: технически сътрудник (деловодител), старши технически сътрудник, той и отчетник и деловодител, главен специалист първа степен (отчетник, деловодител, а според кадровото досие за кратко и автомонтър) в една и съща структура, която през годините е търпяла правно-организационни промени, както следва:

1. Бюро за оперативно издирване – БОИ към МВР - до изм. на ЗМВР с ДВ бр. 29 от 2000г.
2. Дирекция "Оперативно издирване" – специализирана администрация на МВР – до 30.04.2006г.
3. Дирекция "Оперативно-техническа информация" - специализирана дирекция на МВР – до 08. 08.2008г.
4. Специализираната дирекция "Оперативни технически операции" към МВР до

09.08.2013г.

5. Държавна агенция "Технически операции" – специализиран орган към Министерския съвет за осигуряване и прилагане на специалните разузнавателни средства – от 09.08.2013г. съответно до 14.05.2024г.

И длъжностното лице по пенсионното осигуряване и вещото лице са приели, че трудът положен в периода от 23.03.1999г. до 14.05.2024г. по естеството си е трета категория, но за го отчели при пенсиониране като осигурителен стаж от първа категория, позовавайки се на нормата на чл. 183, ал. 3 от ЗМВР (вещото лице) и най-общо на обстоятелството, че жалбоподателката е била държавен служител по ЗМВР.

С оглед установеното от фактическа страна, Административен съд – София-град, трето отделение, петнадесети състав, при преценка на допустимостта на жалбата и след като извърши проверка на обжалвания акт с оглед наведените с жалбата основания и правомощията си по чл. 168, ал.1 от АПК, прави следните правни изводи: Жалба е подадена в срока по чл. 140, ал. 1 от АПК, от надлежна страна и е процесуално допустима.

По основателността на жалбата:

Обжалваният акт е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма. Противно на оплакването в жалбата решението на директора на ТП на НОИ е подробно мотивирано, в него са изложени ясни и конкретни правни и фактически основания за издаването му. Няма основания да се приеме, че в хода на административното производство са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Няма основания да се приеме, че актът е издаден при превратно упражняване на власт, т.е. че не е съобразен с целта на закона, която несъмнено е да гарантира упражняване на правото на пенсиониране, такова, каквото е уредено от закона и съответно на положения труд. Актът е издаден при условията на обвързана компетентност, а не при оперативна самостоятелност, затова не може да се обсъжда каквото и да било нарушение на принципа за съразмерност, уреден в чл. 6 от АПК.

По отношение на материалната законосъобразност на акта, спорът се свежда до това, дали жалбоподателката попада в приложното поле на чл. 69б, ал.1 от КСО. Спор за

това, че условията по чл. 69, ал. 2 от КСО не са били изпълнени към момента на подаване на заявлението, респ. че на това основание не е възникнало право на пенсия на жалбоподателката, по делото няма. При така очертания правен спор по делото, съдът прави следните правни изводи:

Персоналният обхват на нормата на чл. 69б, ал.1 от КСО се отнася единствено до лицата, които са работили при условията на първа категория труд. Следва да се прецени дали жалбоподателката, с оглед установените по делото факти и обстоятелства, към момента на подаване на заявлението за отпускане на пенсия по чл. 69б, ал. 1 от КСО, е такова лице.

Нормата на чл. 183, ал. 3 от ЗМВР в действащата редакция – след изм. с ДВ бр. 81 от 2016г., регламентира, че само трудът на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗМВР при пенсиониране се зачита като първа категория. Тази редакция на текста заменя уредбата съществувала дотогава, при която трудът на всички държавните служители по ЗМВР при пенсиониране се е зачитал като първа категория. Държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗМВР са: по т. 1 държавни служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; по ал. 3 - държавните служители в А. на МВР, които осъществяват преподавателска дейност за професионална подготовка на полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, в Института по психология на МВР, които осъществяват дейностите по чл. 51, ал. 1, в Националния институт по криминалистика, които осъществяват дейностите по чл. 50а, ал. 1, т. 1 и 2, в Центъра за професионално обучение в ГДПБЗН, които осъществяват преподавателска дейност за професионално обучение по чл. 17, ал. 2, т. 10, в Специализирания отряд "Въздушно наблюдение" в ГДГП, които осигуряват техническото обслужване и поддържането на постоянна летателна годност на въздухоплавателните средства, използвани за осъществяване на граничен контрол. Жалбоподателката не е била държавен служител по нито една от посочените категории по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗМВР. Тя е била държавен служител по чл. 142, ал.1, т. 2 (останалите държавни служители, които не са сред посочените по ал.1, т.1 и по ал. 3), чийто труд при пенсиониране след 2016г. няма основание да се зачита като първа категория труд. Изменението на нормата на чл. 183, ал. 3 от ЗМВР през 2016г. разграничава правата

на различните категории държавни служители в МВР – на държавните служители, изпълняващи дейности, свързани със специфичен характер на труда и на тези, чиято дейност не е разкрива такава специфика – държавните служители по чл. 142, ал.1, т. 2 от закона. Привилегията по чл. 183, ал. 3 при пенсиониране съм настоящия момент и към момента на постановяване на процесното решение, респ. разпореждане, е запазена само са държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗМВР, но не и за тези по чл. 142, ал.1, т. 2 от закона, каквато е била жалбоподателката, за времето, когато е работила в МВР.

Работата ѝ като държавен служител в ДАТО също не ѝ дава подобна привилегия. Нормата на чл. 19е от Закона за специалните разузнавателни средства също разграничава категориите държавни служители в ДАТО, като регламентира, че служители в Държавна агенция "Технически операции" са:

1. държавните служители, които пряко осъществяват дейности по прилагане на специални разузнавателни средства;
2. държавните служители;
3. лицата, работещи по трудово правоотношение.

За държавните служители по ал. 1, т. 1 се прилагат разпоредбите относно държавната служба в Закона за Министерството на вътрешните работи, а статутът на държавните служители по ал. 1, т. 2 се урежда със Закона за държавния служител.

Жалбоподателката е била служител по чл. 19 е, ал. 1, т. 2 от ЗСРС и няма каквото и да било основание положеният от нея труд в ДАТО при пенсиониране да се зачита като такъв от първа категория, така както е уредено напр. за труда, положен от председателя и от заместник-председателите на агенцията с нормата на чл. 19в от закона.

Нормата на чл. 17, ал. 2 от НАРЕДБА за пенсиите и осигурителния стаж в действащата си редакция (последно изм. в сила от 1.01.2013 г.) не променя изложените изводи. Обсъжданите текстове от ЗМВР (в сила от 14.10.2016 г.) и ЗСРС (в сила от 9.08.2013г.) като по-нови правила, при това въведени с нормативен акт от по-висок ранг спрямо наредбата, несъмнено ограничават приложното поле на чл. 17, ал. 2 от Наредбата и в частност правят неприложимо действието на нормата по отношение на държавните служители по чл. 142, ал.1, т. 2 от ЗМВР и по чл. 19е, ал.1,

т. 2 от ЗСРС. Съгласно чл. 15, ал. 3 от Закона за нормативните актове, ако постановление, правилник, наредба или инструкция противоречат на нормативен акт от по-висока степен, правораздавателните органи прилагат по-високия по степен акт.

На следващо място следва да се посочи, че положеният труд от жалбоподателката в периода от 23.03.1999г. до 14.05.2024г. като държавен служител по ЗМВР и по Закона за специалните разузнавателни средства не е сред посочените нито в чл. 1, нито в чл. 2 от Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране (Загл. изм. - ДВ, бр. 114 от 1999 г.) и следователно, на основание чл. 3 от същата Наредба, е от трета категория при пенсиониране.

По изложените съображения съдът приема, че жалбоподателката не попада в персоналният обхват на нормата на чл. 69б, ал.1 от КСО – не е лице, което е работило 10 години при условията на първа категория труд, и правилно е преценено от страна на административния орган, че за нея не е възникнало право на пенсия за осигурителен стаж и възраст въз основа на посочените в нормата предпоставки. Оспореното решение на директора на ТП на НОИ е законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на делото претенцията за разноси от страна на процесуалния представител на ответника следва да бъде поставена на обсъждане. Претенцията е основателна, предвид нормата на чл. 143, ал. 3 от АПК и следва да се уважи в размер на 100 лева на основание чл. 37 от ЗПП и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, трето отделение, тридесети състав

РЕШИ:

ОТХЪРЛЯ жалбата на Р. И. И. от [населено място] срещу решение № 2153-21-228 от 17.09.2024г. на Директора на ТП на НОИ – С.-град, с което е оставено в сила разпореждане № [ЕГН]/60 от 06.08.2024г. на Длъжностно лице в дирекция „Пенсии“ в ТП на НОИ - С.-град.

ОСЪЖДА Р. И. И. от [населено място],[жк], [жилищен адрес] ап. В, ет. 4, ап. 60, да

плати на ТП на НОИ – С.-град разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването на страните, че решението е изготвено.

Съдия: